

נייר עמדה: רכבת מהירה בקו באר שבע-אשדוד-תל אביב

המטה לרכבת מהירה
לישובי הדרום

זיקים, יולי 2017

תמצית

קו הרכבת המחבר את ערי הדרום – אופקים, נתיבות, שדרות, אשקלון ואשדוד – עם תל אביב משרת אוכלוסייה של כחצי מליון תושבים¹. על אף הגידול העקבי בנסיעות בקו², ולמרות פתיחתו של מחלף פלשת, הקו הוא קו פרברי, העוצר ב-6 תחנות נוספות³ כך שמהירותה הממוצעת של הרכבת בקו היא 50 קמ"ש⁴. אנו, תושבי האזור, פועלים למען קו ישיר שיאסוף את תושבי ערי הדרום וימשיך ישירות מאשדוד לתל אביב. קו כזה יחסוך זמן נסיעה של עד 50 דקות ביום לכל נוסע⁵.

¹הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, "אוכלוסייה ביישובים לפי מין, גיל ואזור סטטיסטי, 2015",

http://www.cbs.gov.il/reader/cw_usr_view_SHTML?ID=629

² 3.8 מליון נסיעות בשנת 2016.

³ יבנה מערב, ראשון לציון – משה דיין, בת ים-קוממיות, בת ים-יוספטל, חולון-וולפסון וצומת חולון.

⁴ חישוב המתבסס על זמן הנסיעה מתחנת אשקלון לתחנת תל אביב-השלום, כנגד אורך המסילה.

⁵ החישוב מתבסס על 4 דקות נוספות לכל תחנת ביניים – 1.5 דקות עצירה, 2.5 דקות אבדן בהאטה ובהאצה.

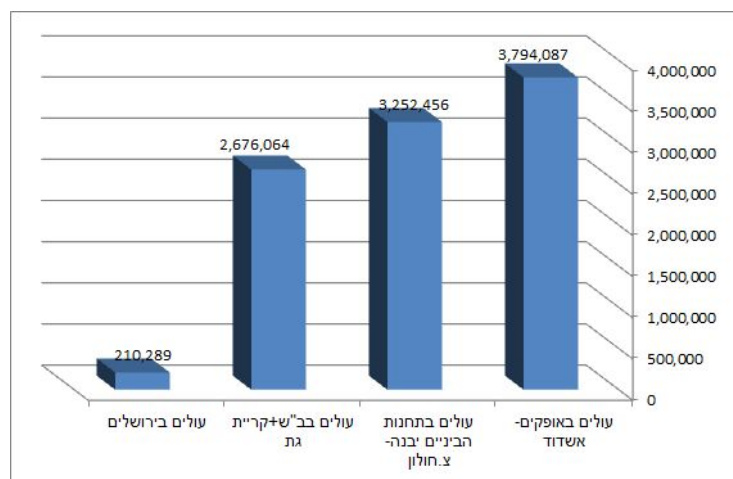
רקע להצעה

קו באר-שבע-אשדוד-תל-אביב משרת אוכלוסיה גדולה של תושבי הדרום. באזור הדרום היצע התעסוקה דלילי יחסית למרכז, כך שפוטנציאל היוממות של תושבי האזור למרכז הארץ גבוה.

כ-55% מהנוסעים בקו מגיעים מתחנות הדרום. תחנות אלה מציגות את הגידול המשמעותי ביותר בנפח הנוסעים בשנים האחרונות. בנוסף, מדיניותה המוצהרת של ממשלת ישראל ומשרד התחבורה מקדמת את הנגשת הפריפריה למרכז ופיתוח הפריפריה כאינטרס לאומי.

הקצאת קו מהיר שישרת את ישובי הדרום תחסוך זמן נסיעה של כ-25 דקות לכל כיוון, תשפר דרמטית את השירות לנוסעים בקו ותהפוך את היוממות ברכבת לאופציה ריאלית לציבורים רבים. לקו כזה יש תמיכה רחבה בקרב ציבור הנוסעים, ועצומת תמיכה בקו המהיר נחתמה על ידי תשעת ראשי רשויות מקומיות בדרום⁶ בעקבות פניות רבות מציבור התושבים.

קו מהיר-למחצה, שעצר בשתי תחנות בין אשדוד לתל אביב, בוטל במאסר 2016. אנו מבקשים להחזיר את הקו במתכונת מהירה מלאה. יצויין כי בעת פתיחת קו הרכבת המחודש הערכת זמן הנסיעה עמדה על כ-25 דקות מאשדוד לתל אביב⁷, וכי קויים מהירים קיימים בין תל אביב לבאר שבע ובין תל אביב לחיפה.

⁶ראשי הרשויות הבאים חתומים על מכתב התמיכה - אשדוד, אשקלון, שדרות, אופקים, נתיבות, גן יבנה, מ.א. חוף אשקלון, מ.א. אשכול, מ.א. שער הנגב.

⁷ מקור - [50 דקות מבוזבזות: תושבי הדרום דורשים רכבת ישירה לת"א](#), גלובס, 27.6.2017

הצעה לקו מהיר

מבנה

אנו מציעים קו רכבת מהיר שיעבור בערי הדרום בנתיב הנוכחי (באר שבע ← אופקים ← נתיבות ← שדרות ← אשקלון ← אשדוד) ומשם ימשיך ישירות לכל תחנות תל אביב ולהוד השרון, בדילוג מלא על כל תחנות הביניים.

שלב ראשון - פיילוט

שדרוג ארבע רכבות יומיות בכל כיוון לרכבות מהירות, לפי המפרט המצורף. בהתאם למגבלות הטכניות, ניתן להוסיף במקביל רכבות מקומיות שתצאנה מתחנת אשדוד או מתחנת ראשון לציון-משה דיין, ותשרתנה את תושבי המרכז בלבד ללא שירות לדרום. רכבות כאלה תפתורנה את בעיית העומס בתחנות המרכז משום שהן תגענה לתחנות אלה ריקות.

לתל אביב

שעת יציאה מאשקלון	סוג הרכבת	שינוי מוצע
05:16	מזרחית (דרך רחובות ולוד)	-
05:22	מערבית	-
05:52	מערבית	מהירה
06:16	מזרחית	-
06:22	מערבית	-
06:52	מערבית	מהירה
06:58	מזרחית	-
07:08	מערבית	-
07:16	מזרחית	-
07:22	מערבית	-
07:37	מערבית	-
07:52	מערבית	מהירה
08:03	מזרחית	-
08:16	מזרחית	-
08:22	מערבית	-
08:52	מערבית	מהירה
09:10	מזרחית	-
09:12	מערבית	-
09:22	מערבית	-
09:52	מערבית	-

מתל אביב

שעת יציאה מתל אביב	סוג הרכבת	שינוי מוצע
13:45	מערבית	-
14:15	מערבית	-
14:28	מזרחית	-
14:45	מערבית	מהירה
15:15	מערבית	-
15:28	מזרחית	-
15:30	מקומית (ללא שירות לדרום)	-
15:45	מערבית	מהירה
16:15	מערבית	-
16:21	מזרחית	-
16:28	מזרחית	-
16:30	מקומית (ללא שירות לדרום)	-
16:45	מערבית	מהירה
17:15	מערבית	-
17:21	מזרחית	-
17:30	מקומית (ללא שירות לדרום)	-
17:28	מזרחית	-
17:45	מערבית	מהירה
18:15	מערבית	-
18:21	מזרחית	-
18:30	מקומית (ללא שירות לדרום)	-
18:45	מערבית	-

שלב קבוע

לאחר סיכום תוצאות הפיילוט ייבחן מחדש לוח זמני הרכבת ופריסת הרכבות המהירות, בשילוב עם נציגות התושבים.

השוואה לקווים אחרים בארץ ובעולם

קו טולדו-מדריד

73	אורך הקו (ק"מ)
33	משך נסיעה (דקות)
132	מהירות ממוצעת (קמ"ש)
AVANT	חברה מפעילה
0	עצירות ביניים
בין השעות 07:00-10:00 בבוקר רכבת בתדירות של חצי שעה. מהשעה 10:00 ועד 21:30 כל שעה.	קצב
טולדו - 83,500 תושבים.	אוכלוסיית הפרבר

קו טורינו-מילאנו

146	אורך הקו (ק"מ)
60	משך נסיעה (דקות)
146	מהירות ממוצעת (קמ"ש)
מספר חברות שונות	חברה מפעילה
1	עצירות ביניים
5 רכבות בשעה	קצב

אוכלוסיית הפרבר	כ-900,000 תושבים
-----------------	------------------

קו ריימס-פריז

146	אורך הקו (ק"מ)
51-55	משך נסיעה (דקות)
171	מהירות ממוצעת (קמ"ש)
TGV	חברה מפעילה
0	עצירות ביניים
1-2 רכבות בשעה	קצב
182,000 תושבים	אוכלוסיית הפרבר

סקירת תקשורת

- תכנית הבוקר של אורלי וגיא, ערוץ 10, 17.7.2017, מאבק "50 הדקות": רכבת מהירה לת"א ללא תחנות ביניים", <https://goo.gl/S4Sa5V>
- YNet, "ראשי רשויות בדרום דורשים: רכבת מהירה לת"א ללא תחנות ביניים", 11.7.2017, <https://www.ynet.co.il/articles/0.7340.L-4987731.00.html>
- כאן ועכשיו - שש כלכלי | עם דב גיל-הר וקרן אוזן, 29.6.17, "כאן", <https://www.youtube.com/watch?v=o7bYAzmyjbs&feature=youtu.be&t=2380>
- "הקו הישיר למרכז בוטל, בדרום זועמים", חדשות ערוץ 2, 28.6.2017, http://www.mako.co.il/news-channel2/Economy-Newcast-q2_2017/Article-666b87f1c9fec51004.htm
- "תושבי הדרום דורשים הפעלת קו רכבת ישיר לתחנות ת"א שיקצר פי 2 את נסיעתם", "יהיה בסדר" עם נעמי רביע ואביב לביא, 26.6.2017, גלי צה"ל, <https://goo.gl/v31cSr>

שותפים לדרך

-
- תנועת הפריפריות
 - אגודת הסטודנטים - מכללת ספיר
 - מז"ח - רשת מרכזי זכויות חברתיות
 - 15 דקות - ארגון נוסעי התחבורה הציבורית בישראל